



اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه شوراها و شهرداریها»

مقدمه

طرح حاضر به شماره ثبت ۶۱۶ و شماره چاپ ۱۴۹۰، در تاریخ ۱۳۹۸/۱۰/۰۲ به تصویب کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها رسید. هدف طرح، حذف قوانین غیرمعتبر در حوزه شوراها و شهرداریهاست. براساس ماده واحده طرح، «احکام قانونی حوزه شوراها و شهرداریها، مذکور در پیوست این قانون اعم از اینکه منسوخ ضمنی یا منتفی شده و یا مدت آنها منقضی شده باشد، بی اعتبار هستند». در این گزارش به بررسی مصوبه کمیسیون پرداخته می شود:

مخصوصی سخن علنی

مشخصات طرح

دوره دهم - سال چهارم

شماره ثبت:

۶۱۶

شماره چاپ:

۱۷۸۳

تاریخ چاپ:

۱۳۹۸/۱۰/۳۰

معاونت پژوهش‌های

سیاسی - حقوقی

دفتر مطالعات

سیاسی

سایر دفاتر:

دفتر مطالعات مالیه

عمومی و توسعه

مدیریت

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۶۰۱۶۶۶۵-۱

تاریخ انتشار:

۱۳۹۹/۲/۲۰

بررسی مصوبه کمیسیون

اولاً انتظار می رود که در نتیجه تصویب طرح حاضر، در حوزه شوراها و شهرداریها با قوانین معتبر و منقحی روبه رو باشیم. با وجود این با نگاهی به جدول فهرست قوانین نامعتبر مشخص می شود این طرح وضعیت قوانین مهم مرتبط با شوراها و شهرداریها از قبیل قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری، مصوب ۱۳۶۱/۹/۱ (بجز ماده (۱۴) این قانون)، قانون اصلاح قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری و انتخابات شوراهای مزبور ۱۳۶۵/۴/۲۹ و برخی مواد قانون شهرداری، مصوب ۱۳۳۴/۴/۱۱ و... را مشخص نکرده است. برای مثال در ادامه به برخی از مواد قانون شهرداری، مصوب ۱۳۳۴/۰۴/۱۱ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن - که به موجب سایر قوانین نسخ ضمنی شده است و طرح حاضر اشاره ای به آنها نداشته است - پرداخته می شود:

۱. تبصره های «۲» و «۳» اصلاحی ۱۳۴۵/۱۱/۲۷ بند «۲» ماده (۵۵) قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴ طبق بند «ع» ماده (۱) قانون تأسیس وزارت نیرو مصوب ۱۳۵۳/۱۱/۲۸ نسخ ضمنی شده است.
۲. مجازات های مقرر در تبصره «۴» الحاقی ۱۳۵۲/۰۵/۱۵ بند «۲» ماده (۵۵) قانون شهرداری، مصوب ۱۳۳۴ مربوط به ماده (۲۷۶) قانون کیفر (مجازات) عمومی مصوب ۱۳۰۴/۱۰/۲۳ طبق ماده (۷۸۳) الحاقی ۱۳۸۸/۰۳/۰۵ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ و همچنین مواد (۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹ و ۲۰) قانون مدیریت پسماندها، مصوب ۱۳۸۳/۰۲/۲۰ نسخ ضمنی شده است.
۳. بند «۳» ماده (۵۵) قانون شهرداری، مصوب ۱۳۳۴ طبق مواد (۱) و (۳۲) قانون تعزیرات حکومتی، مصوب ۱۳۶۷/۱۲/۲۳ نسخ ضمنی شده است.
۴. بند «۴» ماده (۵۵) قانون شهرداری، مصوب ۱۳۳۴ طبق بند «۲» اصلاحی ۱۳۷۵/۱۰/۰۵ ماده (۱) قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مصوب ۱۳۶۷/۰۳/۰۳ نسخ ضمنی شده است.

۵. قسمتی از بند «۶» اصلاحی ۱۳۴۵/۱۱/۲۷ ماده (۵۵) قانون شهرداری، مصوب ۱۳۳۴ در مورد تأسیس مؤسسات فرهنگی و بهداشتی و تعاونی مانند بنگاه حمایت از مادران و نوانخانه و پرورشگاه و درمانگاه و بیمارستان و شیرخوارگاه و تیمارستان و کتابخانه و کلاس‌های مبارزه با بی‌سوادی و باغ کودکان ... طبق ماده‌واحد لایحه قانونی راجع به تشکیل سازمان بهزیستی کشور، مصوب ۱۳۵۹/۰۳/۲۴ و بند «۷» ماده (۱) و ماده (۶) قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مصوب ۱۳۶۷/۰۳/۰۳، ماده (۱) قانون تأسیس و نحوه کتابخانه‌های عمومی کشور، مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۱۷ و ماده (۱) اساسنامه نهضت سوادآموزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۳/۰۳/۰۳ نسخ ضمنی شده است.

۶. قسمت نخست بند «۱۵» ماده (۵۵) قانون شهرداری، مصوب ۱۳۳۴، طبق بند «۲» ماده (۱) قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مصوب ۱۳۶۷/۰۳/۰۳ نسخ ضمنی شده است.

۷. بند «۱۶» ماده (۵۵) قانون شهرداری، مصوب ۱۳۳۴ طبق ماده (۱) قانون نظام صنفی، مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۴ نسخ ضمنی شده است.

۸. بند «۱۹» ماده (۵۵) قانون شهرداری، مصوب ۱۳۳۴ طبق ماده (۱) و بند «۱» ماده (۲) اساسنامه سازمان گوشت کشور، مصوب ۱۳۴۷/۰۵/۰۶ و ماده (۱) لایحه قانونی تشکیل شورای آرد و نان، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۱۶ نسخ ضمنی شده است.

۹. قسمتی از بند «۲۱» ماده (۵۵) قانون شهرداری، مصوب ۱۳۳۴ در خصوص تأسیس کشتارگاه طبق ماده (۵) اساسنامه شرکت سهامی گوشت کشور مصوب ۱۳۵۴/۱۲/۲۳ و اتخاذ تدابیر لازم برای ساختمان خانه‌های ارزان قیمت برای اشخاص بی‌بضاعت ساکن شهر به موجب مواد (۱) و (۳) اساسنامه بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، مصوب ۱۳۶۶/۰۹/۱۷ نسخ ضمنی شده است.

۱۰. بند «۲۳» ماده (۵۵) قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴ طبق بند «۲» ماده (۱) قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب ۱۳۶۷/۰۳/۰۳ و ماده (۳۹) قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی و درمانی مصوب ۱۳۶۷/۱۲/۲۳ نسخ ضمنی شده است.

۱۱. بندهای «۱» و «۲» ماده (۹۹) الحاقی ۱۳۴۵/۱۱/۲۷ قانون شهرداری، مصوب ۱۳۳۴ در مورد تعیین حریم شهر طبق جزء «الف» بند «۲» ماده (۳) قانون تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن به وزارت مسکن و شهرسازی مصوب ۱۳۵۳، مواد (۱)، (۲)، (۶) و (۱۰) قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها، مصوب ۱۳۸۴/۱۰/۱۴ و بند «۲» ماده (۴) و بند «۴» ماده (۲) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۲ نسخ ضمنی شده است.

۱۲. بخش آخر بند «۱۴» ماده (۴۵) قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴ در رابطه با نظارت در صحت اوزان و مقادیر و مقیاس‌ها طبق ماده (۶) قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد، مصوب ۱۳۹۶/۰۹/۰۴ نسخ ضمنی شده است.

ثانیاً در ردیف (۱۰) جدول قوانین و احکام منسوخ ضمنی، در ستون دلایل و مستندات عدم اعتبار، ۱۳۳۵/۵/۶ صحیح است که به اشتباه ۱۳۳۴/۵/۶ درج شده است.

نتیجه‌گیری

با توجه به تعدد قوانین کشور در ارتباط با حوزه شوراها و شهرداری‌ها و وجود تکرار، هم‌پوشانی، ابهام و تعارض در این قوانین، تنقیح قوانین این حوزه امری ضروری و گزارش حاضر مورد تأیید است. با این حال، شایسته بود گزارش کمیسیون وضعیت قوانین مهم مرتبط با شوراها و شهرداری‌ها از قبیل قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری، مصوب ۱۳۶۱/۹/۱ (که گزارش حاضر فقط به ماده (۱۴) این قانون پرداخته است)، قانون اصلاح قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری و انتخابات شوراهای مزبور ۱۳۶۵/۴/۲۹ و برخی مواد قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴/۴/۱۱ و... را مشخص می‌کرد.